

Kartlägningsstudie av medarbetardriven innovation: Förslag på framtida forskningsvägar

”Innovate or die” kan låta väl dramatiskt, men för organisationer som vill öka både konkurrenskraft och marknadsandelar och påskynda tillväxt så är rådet med sanningen överensstämmande. Innovation är ett hett ämne och det dyker jämt upp nya perspektiv och läror. Under det senaste decenniet har ett skifte från tekniktung traditionell innovation till inkluderande medarbetardriven innovation observerats. Nu får även ”vanliga anställda” vara med och innovera och det återspeglar sig i såväl forsknings- som företagsvärlden.

Medarbetardriven innovation är när anställda som inte jobbar i en traditionell innovationsroll själva är drivande eller kommer med idéer och initiativ. Medarbetardrivna innovationer kan vara såväl spontana som planerade, stora eller små – här är det bara fantasin som sätter gränserna.

Människan står i centrum när det kommer till innovation. Det är ju trots allt människor som kommer med idéer, genomför projekt och lanserar produkter på marknader. Här fyller medarbetardriven innovation ett gap som traditionell innovationsforskning inte kan. Medarbetardriven innovation har ett inboende människofokus och ett krav för att något ska räknas som en medarbetardriven innovation är att innovationen måste förbättra arbetsmiljön för de anställda. Det här gäller tyvärr inte för den medarbetardrivna innovationsprocessen. Här berättar i stället anställda om hur medarbetardriven innovation ofta leder till extra arbete. Det räcker inte bara att komma med en bra idé – idén måste sedan utvecklas och implementeras samtidigt som den anställda ska genomföra sina vanliga arbetsuppgifter också.

Trots att det idag skrivs mycket om medarbetardriven innovation, så har inte någon kartlägningsstudie av forskningsområdet genomförts sedan 2019. I denna studie har de senaste rönen inom fältet granskats systematiskt och det har nu blivit dags att publicera uppföljaren till den förra kartlägningsstudien. I examensarbetet har en analys av de stora temana inom medarbetar-

driven innovationsforskning utförts och förslag på nya forskningsvägar presenteras.

Kartläggningen visar att den senaste forskningen har börjat intressera sig mer för offentlig sektor och de senare delarna av innovationsprocessen. Det är också ett stort fokus på processinnovationer som ska göra verksamheten effektivare, lättare eller säkrare. Kartläggningen lyfter fram hur kulturella skillnader påverkar medarbetardriven innovation och förklarar varför den icke-hierarkiska och feminina nordiska kulturen gynnar medarbetardriven innovation i såväl företagsvärlden som i forskningspublikationer. Examensarbetet beskriver också det nyligen myntade begreppet medarbetardriven digital innovation, som är viktigare än någonsin i dessa högteknologiska AI-tider – AI har visat sig kunna främja anställdas innovationsbeteende, men också påverka den mentala hälsan hos anställda negativt.

Eftersom nuvarande forskning är fokuserad kring Norden, så bör framtida studier av medarbetardriven innovation öka det geografiska omfånget. Vi behöver också få en mer holistisk bild av innovationsprocessen där alla faser inkluderas samt lära oss mer om hur och när ledare ska involveras. Medarbetardriven innovation är ett nytt och blomstrande fenomen. Därför behövs longitudinella studier som kan fördjupa vår förståelse för implementeringen av medarbetardrivna innovationer och framför allt för att säkerställa långsiktig social hållbarhet för anställda.

Denna studie bidrar tvåfaldigt. Å ena sidan ger kartläggningen konkreta förslag på framtida forskningsvägar för akademien. Å andra sidan kan studien upplysa såväl ledare som anställda i företagsvärlden om hur de framgångsrikt kan arbeta med medarbetardriven innovation genom att ta hand om både sina innovativa idéer och sina innovativa anställda.